

Hutbe, 13.12.2019

Nasihat Ahlakı

﴿وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ

وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۗ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾

وَقَالَ نَبِيُّ الرَّحْمَةِ ﷺ: «الدِّينُ النَّصِيحَةُ»

Muhterem Müslümanlar!

Yaşadığımız her ilişkide zaman zaman sıkıntılı dönemler geçirmemiz gayet doğaldır. Bu bizim ana babamızla ilişkimizde olabilir, eşimiz, evlatlarımız, bir akrabamız, içerisinde bulunduğumuz cemaatten bir kardeşimiz, iş arkadaşımız, hatta en samimi dostumuz olabilir. Zor ve yorucu olsa da bazı ilişkileri baştan sona kadar sıkıntılı buluyor olabiliriz de. Böylesi durumlarda hatayı sırf muhatabımızda aramak ancak şeytanı memnun eder. İnsanoğlunun en sık düştüğü hatalarından biri, başkalarının hatasıyla meşgul olup, kendi hatasını aramaya, düşünmeye, düzeltmeye vakit ayırmamasıdır. Fakat ilişkilerimizin düzelmesi için sırf karşı taraftan düzelmeye beklemek yanlış ve eksiktir.

Muhterem Müminler!

Mümin şahsiyet her sıkıntı yaşadığında kendisini sıkı ve samimi bir şekilde muhasebeye çekmek ve tövbe etmek zorundadır. Nitekim Allah Teâlâ şöylesi bir vaadde bulunmuştur: **“Hiç kuşkusuz bir toplumun bireyleri kendi iç dünyalarını değiştirmedikçe Allah da o toplumun gidişatını değiştirmez.”**¹ Yani her değişim insanın kendisinde başlar. Salih niyetle kendi hatalarıyla meşgul olan insana, Allah Teâlâ kendi kusurlarını görme nimetini lutfeder. Eğer sevdiklerimizin belirli bir davranış sergilemelerini istiyorsak, söylemeden evvel kendimiz ona göre davranmalıyız. Göz, beynin giriş kapısıdır. Güzel davranış ve iyilik de bulaşıcıdır. Bizim davrandığımız şekil muhatabımızın davranışını etkiler. Bugün değil ise yarın.

Aziz Kardeşlerim!

Kur’ân-ı Azîmüşşân’da Rabbimiz **“Sizden, hayra çağırın, iyiliği emreden ve kötülükten meneden bir topluluk bulunsun. İşte kurtuluşa erenler onlardır.”**²

buyurarak bizlere en temel vazifelerimizden birini hatırlatmaktadır. Resûl-i Ekrem ﷺ’in ifadesine göre de **“Din nasihattir.”**³

Dolayısıyla, eğer kendimizi düzeltmeye yönelik çabalarımız devam ediyor, ancak ilişkilerimizde bir muhatabımızın hatasını da düzeltme ihtiyacını hissediyorsak, o zaman o kişiye şu ilkeye göre yaklaşmak gerekir: O insan değerini Allah’tan alır. Kula hürmet göstermek, Allah’a hürmet göstermenin bir parçasıdır. Hiç kimse Allah’ın verdiği değeri çiğneme hakkına sahip değildir. Başka bir ilke ise şudur: Tenkit tüketir, takdir üretir. Hoşumuza giden davranışları dillendirip, takdir ettiğimizde olumlu ve doğru şeylerin artacağına şahit olabiliriz. Yapıcı dile ihtiyacımız olduğu anlamına gelmekte bu.

Aziz Cemaat!

İnsanın duygu ve duruşu değiştikçe, yaptıkları ve davranışları da değişeceğine göre karşılıklı birbirimizi samimice, dikkatlice dinleyip, harekete geçiren duyguların neler olduğunu öğrenmeye çalışmamız gerekmektedir. Bunun için muhatabımızı doğru anlama niyetinde de olmamız gerekmektedir. Neticede birbirini anlamaya çalışan insanlar, birbirine kolayca hoşgörüyü yaklaşabilmektedirler. İnsan anlaşılacak ama önce bizim anlamaya çalışmamız gerekir. Geçmişe dayalı ve saplanmış bir şekilde değil, sabır ve hilm ile ileriye yönelik çözüm üreterek ilişkilerimizi sürdürmeye çalışalım. İyi olma çabası sürdürdükçe, Allah iyilik yapma yollarını açar. Kalpleri evirip çeviren O’dur. Gayretimize bereketi ihsan edecek de O’dur. Rabbim kendimizi düzelterek, içinde bulunduğumuz ilişkilerimizi düzeltmemizi nasip etsin. Toplumun değişimi kendi içimizde başlasın.

¹ Râd suresi, 13:11

² Âl-i İmrân suresi, 3:104

³ Müslim, İman, 23, H.No: 55